

... A LES FONTETES

GENERALITAT
VALENCIANA

parc natural
de la serra
de mariola

butlletí trimestral del parc natural de la serra de mariola
núm. 8, tardor 2019

Safra bord (*Crocus salzmannii*) [Foto: M. Vives]

SUMARI

02 EDITORIAL

03 OPINIÓ: EUGENIA MIGUEL ANDUIX
(Ajuntament de Cocentaina)

04 MANTENIMENT I CONSERVACIÓ
Alguns dels treballs realitzats
entre octubre i desembre

05 PROJECTES SINGULARS

Dos projectes licitats: estudi
d'acollida a la cova de la Sarsa i
cens d'herbívors

06 COMUNICACIÓ, DIVULGACIÓ...

Dos esdeveniments molt
destacats: jornades de divulgació
científica i les CRAN a Mariola

07 PER CONÈIXER, PER CONSERVAR...

Sobre l'inventari de flora de la
serra de Mariola (I)

08 QUÈ HA PASSAT?

Reunió de la Junta Rectora

EDITORIAL

A final d'any toca fer balanç i sobretot elaborar la planificació per a l'any vinent, tasca que es tradueix en un document de gestió, però de caràcter intern, obert i participatiu, anomenat Pla de gestió 2020. Aquest pla és l'exemple de la gestió planificada i avaluada que es realitza de manera conjunta per a tota la unitat de gestió Mariola-Font Roja com ja s'ha comentat en altres ocasions.

Cal insistir a dir que es realitza un esforç en intentar avaluar a curt o mitjà termini tant els resultats com la despesa de recursos en cada acció o actuació, d'aquesta manera la planificació troba més sentit. I com es diu, té caràcter obert i vocació de participació, en aquest sentit, no només es té en compte la gestió coordinada principalment amb els ajuntaments, sinó que com a línia de treball en la gestió de l'espai natural protegit es té clar que no pot ser d'altra manera.

Finalment, tot el treball realitzat al llarg de l'annualitat que finalitza s'arreglarà a la Memòria de gestió de 2019, que s'elaborarà a partir d'ara, però aquest butlletí trimestral «...a les fontetes» vol ser ja un bon resum d'allò més significatiu i per a convidar a continuar amb la tasca que ens ocupa.

OPINIÓ: SIGNAT PER LA REGIDORA DE L'AJUNTAMENT DE COCENTAINA

«Mariola es uno de los principales montes del Reyno de Valencia, si sólo atendemos a su altura y vegetales; pero el primero y sin igual si se considera las riquezas que proporciona a los pueblos arrojando hacia todas partes ríos o copiosas fuentes como por especial privilegio de la Naturaleza».

Cavanilles descrivia així la nostra estimada serra de Mariola fa més de dos segles. Aquest botànic ja s'adonava de la importància que aquest espai natural tenia per a les poblacions que l'envolten i que no estan ací per casualitat, estan lligades a aquest espai natural, a les seues fonts i cursos d'aigua, al seu abric, a la seua bellesa.

La història i cultura de Cocentaina estan vinculades a la seua ubicació als peus de la serra de Mariola, els seus habitants han aprofitat els recursos que la serra els oferia, des de la prehistòria fins avui en dia on es fa compatible la preservació dels valors naturals amb el desenvolupament rural i la implicació de la població en la protecció i gaudiment de la natura.

Partint d'aquesta necessitat d'integrar la conservació mediambiental amb la participació de les poblacions que habiten en ella hem de canviar el concepte de què les polítiques de protecció mediambiental són un fre per al creixement econòmic de les àrees rurals, defenent que aquestes han de contribuir al desenvolupament rural com a una forma d'implicar a la població en els planejaments conservacionistes i a la recuperació dels seus valors originals fent que la població participe, per tant hem d'emfatitzar en el disseny de models d'actuació que combinen la conservació i recuperació del medi ambient amb la participació i defensa dels interessos econòmics, socials i culturals de la població rural.

L'estima que contestanes i contestans tenim a la nostra serra de Mariola ens ha de proporcionar l'espenta necessària per a conservar i protegir aquest espai natural, per a considerar-la una font de recursos i ensenyar a les noves generacions el que ens han transmés els nostres avantpassats: La serra de Mariola és un privilegi de la natura del que necessitem gaudir per molts anys.

Vull aprofitar per a agrair a l'equip de gestió del Parc Natural, als ajuntaments veïns, als propietaris, tot el seu esforç, treball i paciència per fer arribar a tot arreu el que per a nosaltres significa la serra de Mariola.

Eugenia Miguel Anduix
Regidoria de Sostenibilitat i Medi Ambient

TREBALLS DE MANTENIMENT I CONSERVACIÓ DESTACATS

Alguns dels treballs realitzats entre octubre i desembre

Aquest ha sigut un trimestre molt intens amb la consecució d'algunes actuacions que restaven pendents. Cal recordar la posada a punt de les àrees recreatives de Montblanc i de la Font del Tarragó, ja citades a l'estiu, d'acord amb els requisits normatius d'autoprotecció davant d'incendis. A més s'han dut a terme actuacions de caire silvícola (ja se sap que aquesta és l'època hàbil que es destina principalment a aquestes tasques), al mas de Galbis, a Serelles i s'ha iniciat una actuació més potent a l'assegador de la Font Freda que es prolongarà a principis de 2020 com ja es detallarà. I també cal destacar la restauració i tancament d'uns pous al Talecó de Dalt, que estaven en procés de ruïna i revestien un perill. Amb l'adquisició del personal de la brigada de la formació i l'habilitació per a la realització de treballs elevats sobre plataforma, s'ha pogut dur endavant la poda amb precisió dels nouers singulars de la font de Mariola i al sanejament del xop monumental de Santa Bàrbera després del trencament d'un cimbal, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Bocairent per a la disposició d'una plataforma elevadora.

[Fotos: EMC del Parc Natural]

[Fotos: Miquel Vives]

PROJECTES SINGULARS

Dos projectes licitats: estudi d'acollida a la cova de la Sarsa i cens d'herbívors

Ara a finals d'any es va dur a terme la redacció de diferents propostes d'execució projectes singulars en relació a diferents assumptes de molt d'interés en la gestió de l'espai natural protegit. La consecució ha sigut l'aprovació i licitació per part de la Direcció General d'aquest dos. En relació a la cova de la Sarsa, es planteja un estudi dels valors i de la capacitat d'acollida per a l'aplicació de mesures de conservació i d'un sistema de regulació de l'accés. Aquest punt d'interés ha esdevingut l'escola de l'espeleologia de la zona i un indret prou emblemàtic. La importància d'aquesta cavitat ha quedat documentada des de fa moltes dècades pel seu interès com a jaciment arqueològic catalogat, com a lloc d'interés geològic sobretot per les seues formacions càrstiques, i més recentment amb la troballa de pintures rupestres d'art esquemàtic. A més d'albergar elements declarats BIC i patrimoni de la humanitat, es troba al Catàleg de Coves de la CV per ser d'interés bioespeleològic per la seua fauna troglòbia. D'altra banda cal dir que des de fa ja temps ha quedat evidenciada l'afecció d'algunes espècies salvatges de recent aparició al territori, especialment l'arruï (*Ammotragus lervia*), espècie exòtica catalogada com a invasora a erradicar, però també es veuen muflons i es tenen cites de cérvols, daines i cabres salvatges ibèriques. Amb aquesta preocupació es pretén adquirir una informació objectiva de la situació actual de les poblacions, com a base fonamental per a la gestió per a la conservació i en la consegüent presa de decisions.

COMUNICACIÓ, DIVULGACIÓ...

Dos esdeveniments molt destacats: jornades de divulgació científica i les CRAN a Mariola

Amb el títol «Evolució del paisatge: interacció entre comunitats naturals i humanes», es van celebrar les Jornades de Divulgació Científica dels Parcs Naturals de la Font Roja i de la Serra de Mariola, organitzades pels dos parcs i amb el beneplàcit de la *comissió científica Font Roja-Mariola*, entre el 4 i el 6 d'octubre, al Centre Social Real Blanc amb la col·laboració de l'Ajuntament de Cocentaina. Amb la perspectiva derivada del títol es va voler posar de manifest la relació de la nostra espècie amb el medi natural al llarg de la història, que ha derivat en un paisatge tan ric des del punt de vista del patrimoni natural com del cultural. D'aquesta manera es van succeir les intervencions totes lligades i interrelacionades entre si, amb el fil conductor d'aquest territori. Amb l'elevat nivell dels grups investigadors i col·laboradors científics que per sort tenen aquests parcs dins del seu àmbit habitual d'actuació, la qualitat divulgativa de les jornades no podia decebre de cap manera. Cal dir que aquestes jornades, que es plantegen de manera bianual, estan destinades al públic interessat en general, amb l'objectiu de donar a conèixer aquelles tasques envers el coneixement que estan duent-se a terme.

Per altra part, dins del projecte «Pugem amb tu», de la *xarxa de parcs naturals*, ja comentat al número 6 'de primavera' d'aquest butlletí, aquest darrer trimestre les CRAN (cadires de rodes adaptades a la natura) han estat al Parc Natural de la Serra de Mariola. A més de donar a conèixer aquest recurs, també es van dur a terme activitats, rutes guiades, i es pot afirmar des de l'equip tècnic del parc que pel seu caràcter han sigut algunes de les activitats més satisfactòries que s'han realitzat darrerament. Es va comptar amb la inestimable col·laboració de Cumbres Sin Barreras, club esportiu de caràcter solidari amb qui es pretén tindre una col·laboració al llarg del temps, de la mateixa manera que ja es va fer amb el col·lectiu de sords local, dins de la línia de treball del parc en relació a la diversitat funcional i l'accessibilitat.

Evolució del paisatge: interacció entre comunitats naturals i humanes

Jornades de divulgació científica
dels parcs naturals de la Font Roja
i de la Serra de Mariola

Cocentaina
4, 5 i 6 d'octubre de 2019

INFORMACIÓ I CONTACTE
Parc Natural de la Font Roja
Tel: 965 33 75 20
parc@fontroja.org

[Foto: Parc Natural]

PER CONÈIXER, PER CONSERVAR...

Sobre l'inventari de flora de la serra de Mariola (I)

De sempre ha sigut una curiositat, o fins i tot una preocupació, conèixer 'quantes plantetes hi ha a la Mariola', si de veres en són moltes i si en són més que a altres països, si hi ha moltes de rares o amenaçades... Doncs en aquest apartat de divulgació s'inicia una sèrie d'articles breus, que continuarà als següents números del butlletí. Cal destacar la gran sort que es té a Mariola amb la tasca realitzada per molts enamorats d'aquesta serra i grans coneixedors de la flora, alguns botànics amb gran prestigi com és el cas de l'amic i col·laborador Lluís Serra, entre d'altres. Una altra qüestió a tindre molt en compte és que la tasca d'inventari que ací es vol presentar s'acota a la **flora vascular**, és a dir plantes amb arrels, tiges i fulles, amb vasos per a la conducció de l'aigua i els nutrients; per tant no entren ací molses o líquens, però sí les falagueres. Així, per a fer boca..., a Mariola es coneixen ja al voltant d'uns 1.205 tàxons!!!

Teix (*Taxus baccata*) [foto: fons del PN]

QUÈ HA PASSAT?

Reunió de la Junta Rectora

Després de la cancel·lació de la reunió prevista per a mitjan any, dijous 12 de desembre de vesprada es va celebrar la vint-i-sisena reunió ordinària de la Junta Rectora del Parc Natural de la Serra de Mariola, ara al Saló de Plens de l'Ajuntament de Bocairent. En aquesta ocasió es va presentar la Memòria de gestió de 2018 juntament amb el Pla de gestió de 2020 com a gruix temàtic principal. L'ordre del dia es completava amb l'exposició de motius de la regulació de l'accés en vehicle a la capçalera del Vinalopó i la valoració de les recents Jornades de divulgació científica.

VULL PARTICIPAR

Vols posar-te en contacte amb nosaltres en relació a aquesta publicació? Pots fer-ho per mitjà d'aquesta adreça electrònica: serra_mariola@gva.es

Redacció:
equip tècnic del Parc Natural

Centre d'Informació del PN
Mas d'Ull de Canals, CV-795 km 17

Parc Natural de la Serra de Mariola
965937961, 679195215
serra_mariola@gva.es
parquesnaturales.gva.es/mariola
www.facebook.com/pnserrademariola

